

Fons notariaus referents a Vilassar de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Vilassar
Alçada: 136

Coordenades:

Latitud: 41.51717
Longitud: 2.35849
UTM Est (X): 446472
UTM Nord (Y): 4596369

Classificació

Número de fitxa: 08214 - 417
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia: Fons documental
Estil / època: Modern
Segle: XVI-XVIII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal i física
Tipus de protecció: BCIN
Observacions protecció: Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, Disposició addicional primera, 4 "Es declara d'interès nacional la documentació recollida en l'Arxiu de la Corona d'Aragó"
La Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents
Data aprovació: dl., 11/10/1993 - 12:00
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Arxiu Corona d'Aragó (C. Comtes, 2 - 08002 Barcelona)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Montlló Bolart
dj., 30/04/2015 - 02:00

Descripció

Protocols notariaus dels notaris de Vilassar dels segles XVI a XVIII, de Fluvià Benito, Cristòfol Vehil, Antoni Vehil, Josep Martí, Gaspar Sanges, Joan Llavaneras, Antoni Guals, Honorato Oliver, Miquel Vila, Pere Màrtir Vila i Francesc Gener.

Història

L'Arxiu de la Corona d'Aragó, el crea Jaume II d'Aragó, el 1318. Va tenir durant segles la consideració d'arxiu reial, propietat estricta del monarca, i fins el 1770 va estar allotjat al Palau Reial de Barcelona. Junt amb les escriptures referents al Patrimoni Reial s'hi van custodiar els documents de govern i justícia, entre els quals les sèries de registres de la Cancelleria. Aviat va créixer la complexitat de l'oficina: el 1346 el rei nomenava el seu primer arxiver, amb aquest nom, i el 1384 li donava normes pràctiques sobre la incumbència del seu càrrec. Els armaris destinats a guardar les escriptures considerades útils van arribar a ser 32 i quatre les estances destinades a dipòsit documental. El protonotari vetllava perquè els registres, processos de Corts etc., segons estava disposat, ingressessin periòdicament a l'arxiu. A part, també van ingressar -sempre per reial ordre- els fons d'algunes cases de la suprimida orde del Temple, arxius confiscats a nobles rebels, i arxius de patrimonis adquirits per la Corona. Per resoldre neutralment cert plet, a començament del segle XVII es va dipositar una gran part de l'arxiu de les abadies de Sant Joan de les Abadesses i de Santa Maria de l' Estany (diòcesi de Vic). Els funcionaris de la Il·lustració van posar els ulls a l'Arxiu Reial de Barcelona. La monarquia borbònica li va donar una nova planta (1738) i un puntual reglament intern (1754), i amb els quals el nom nou d'Arxiu de la Corona d'Aragó. Entrat el segle XIX, l'arxiver Pròsper de Bofarull (1859) va revelar la seva riquesa en història antiga de Catalunya en publicar Els Comtes de Barcelona Vindicats (1836), i alhora tractava d'augmentar els fons en incorporar arxius històrics i els d'aquelles institucions que durant el seu mandat li va tocar veure finalitzar. Els seus successors han prosseguit ambdues línies d'actuació.